MAARİF VEKÂLETİ YAYIM MÜDÜRLÜĞÜNCE HER HAFTA PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR
İLGİLİ MAKAM VE MÜESSESELERE PARASIZ GÖNDERİLİR

T. C.
MAARİF VEKÂLETİ
TEBLİĞLER DERGİSİ

YILLIK ABONESİ 40 KURUŞTUR
ABONE TUTARI MALSANDIKLARINDAN BİRİNE YATIRILMALI VE ALINACAK MAKBUZ MAARİF VEKÂLETİ YAYIM MÜDÜRLÜĞÜNE GÖNDERİLMELİDİR

CİLT: 20 — 23 ARALIK 1957 — SAYI: 987

GENELGELER:

TALİM VE TERBİYE DAİRESİ
Sayı: 531/3693-26

ÖZET:
1957 yılı yaz ve güz dönemlerine mahsus imtihan soruları h.

4541

1956-1957 ders yılı yaz ve güz dönemlerine mahsus olmak üzere Vekâletimizce hazırlanan Devlet Lise İmtihanı yazılı bölümüne dahil derslerin soruları aşağıya çıkarılmıştır. İlgililere tebliğini saygılarımla rica ederim.

Maarif Vekili a.
K. Yörükoğlu

DEVLET LİSE İMTİHANI
1957 Yaz Dönemi
Türkçe Kompozisyon Konusu

"Ancak kendilerinden sonrakileri düşünebilenler, milletlerini yaşamak ve ilerlemek imkânlarına nail ederler."

ATATÜRK

Bu düşünceyi açıklayınız.

DEVLET LİSE İMTİHANI
1957 Yaz Dönemi
EDEBİYAT KOLU
Türk Dili ve Edebiyatı Soruları

(Yazar, bir yazısında Anadolu'nun dağlar ve ormanlar bölgesini anlattıktan sonra sözlerine şöyle devam ediyor:)

Mademki, "Uyduk dil-i divaneye, dil uydu havâye", biraz da Orta Anadolu'ya, isteplere doğru dümen kıralım:

Şimdi artık o ağır, yorucu yağlı boyalar âleminden çıkarak dinlendirici bir füzen ve kara kalem desenler mıntakasına girmiş gibiyiz... Biraz ileride, bir çocuk kalemiyle çizilmişe benziyen incecik sökütler, sazlar görünüyor. Bunların bir hizaya dizilişinden ve öne doğru eğilmelerinden anlarız ki, orada, kurumuş bir dere yatağı vardır.

Kıraç höyüklerde, tepelerde, hattâ dağlarda insan elinden çıkmış gibi bir şey var. Çok eski zamanlarda birtakım dev insanlar buralarda yarmalar, kovuklar açmışlar, kaleler, kuleler, piramitlerle bir dev mamuresi yapmaya başlamışlar da usanıp yarıda bırakmışlar gibi. Buralardan sık sık geçen bir arkadaş şöyle demişti:

— Bu görülen boşluğa aldanmamalı. Ben şu çırılçıplak dağlarda seyrettiğim manzarayı hiçbir yerde görmedim diyebilirim. Bunlar beyaz sinema perdeleri gibidir. Güneş her akşamüstü oralara bir başka dünyanın filmini aksettirir. Şu kıraç dağın teras biçiminde kesilmiş tepesinde, benim kaç akşamüstü, büyük hisarlar üstüne kurulmuş saraylı kuleli kaç masal mamuresi seyrettiğimi bilmezsiniz.

(Reşat Nuri Güntekin'den)

(Havâya: heveslerine, arzularına. Füzen: kömür kalem. Desen: resim. Höyük: yayvanca toprak tepe. Mamure: mamur, bayındır yer. Teras: düz dam.)

Soru: 1 — a) Yazıda Orta Anadolu'nun kaç türlü manzarasını görüyorsunuz? Her biri ne çeşit sanat eserleriyle karşılaştırılmıştır?

b) "Ağır, yorucu yağlı boyalar âlemi" ve "dinlendirici bir füzen ve kara kalem desenler mıntakası" sözleri hangi bölgeleri anlatmak için kullanılmıştır? "Bu benzetmeleri gerçeğe uygun buluyor musunuz" niçin?

c) Okul coğrafya kitaplarındaki metinlerle bu yazı arasında ne gibi farklar var?

d) Yazıdan, yazarın görüş hususiyetleri ve üslûbu hakkında ne gibi fikirler edindiniz?

Soru 2 — a) Bir mısraı yazıda geçen: **Devreylemedik yer komadık bir nice yıldır; Uyduk dil-i divaneye, dil uydu havâya.** beytinin Divan şiirimizden alındığını, bu şiir hakkındaki bilgilerinize dayanarak, gerekli notlarla belirtiniz (**Devreylemek: gezip dolaşmak**).

b) "Devreylemedik yer komadık bir nice yıldır" cümlesini,

(1) Kelime çeşidi, (2) sözdizimi bakımından inceleyiniz.

Soru 3 — Şu üç konudan biri hakkında bildiklerinizi ve düşündüklerinizi yazınız:

(1) XX. yüzyılda Türk romanı.

(2) XIX. yüzyıl Batı romanlarından biri.

(3) Romanla seyahat yazısı arasındaki farklar (Birer örnekle).

Cevaplarda imlâya ve ifadeye dikkat edilecektir.

Sorulara verilecek notlar:

Soru: 1	a)	— 5,
	b)	— 5,
	c)	— 15,
	d)	— 15.
Soru: 2	a)	— 10.
	b)	— 20.
Soru: 3		— 30.

NOT:

İmtihan kâğıdına yazılacak not, cevaplara verilecek notlar toplamının 10'a bölünmesiyle elde edilir.

DEVLET LİSE İMTİHANI
1957 Yaz Dönemi
EDEBİYAT KOLU
Felsefe Soruları

Soru 1 (Mantık) — Matematik ilimler ile tabiat ilimlerini konuları, metotları ve gayeelri bakımından karşılaştırınız.

Soru 2 (Felsefe) — Descartes' ın koyduğu genel metodun kurallarını yazınız. Bu metodun ilmî ve felsefî düşünüşe nasıl istikamet verdiğini, ilme ve felsefeye ne gibi tesirler yaptığını açıklayınız.

Soru 3 (Sosyoloji) — Demokrasiyi hazırlıyan şartlar, demokrasi kavramı, demokrasi şekilleri hakkında bildiklerinizi yazınız.

Sorulara verilecek notlar:

Soru: 1 — üç,
Soru: 2 — üç,
Soru: 3 — dört.

DEVLET LİSE İMTİHANI
1957 Yaz Dönemi
EDEBİYAT KOLU
Tarih Soruları

Soru 1 — Navarin neredendir? Navarin Savaşı ne zaman, ne sebeple, kimler arasında vukubulmuş ve neticesi ne olmuştur? Bu vaka ile Avrupada kimler ve hangi devletler, ne sebeple ilgilenmişlerdir? Size göre bu vaka, Avrupa'nın hakkımızdaki zihniyetini göstermek bakımından ne gibi mânalar taşır?

Soru 2 — Amerika İstiklâl Savaşı kimler arasında ne sebeple olmuş ve ne zaman bitmiştir? Bu savaşın a) Amerika Kıtasındaki, b) Avrupa'daki neticeleri ne olmuştur?

Soru 3 — Birinci Dünya Savaşına girişimizin sebepleri nelerdir?

Size göre Birinci Dünya Savaşına girmememiz mümkün müydü? Mümkün görüyorsanız niçin böyle düşündüğünüzü, harbe girişimizi zarurî görüyorsanız hangi sebeplerle bu kanaata vardığınızı açıklayınız? Osmanlı İmparatorluğunun harbe girişi Birinci Dünya Savaşının gelişmeleri üzerinde ne gibi tesirler yapmıştır? Bu savaşın a) Osmanlı İmparatorluğu b) Türk Milleti üzerindeki tesir ve neticeleri ne olmuştur?

Sorulara verilecek notlar:

Soru: 1 — üç,
Soru: 2 — üç,
Soru: 3 — dört.

DEVLET LİSE İMTİHANI
1957 Yaz Dönemi
EDEBİYAT KOLU
Tarih Soruları

Soru 1 — On beşinci ve on altıncı yüzyıllarda Osmanlı Devletinin devamlı başarı ve inkişafında büyük rol oynamış bulunan askerî üstünlüğün hangi sebeplere dayandığını açıklayınız.

Soru 2 — Dördüncü Murat ve Üçüncü Selim ne zamanda yaşamışlardır? Bu iki padişah zamanında yapılan ıslahatı a) gayeleri, b) tatbikatı, c) neticeleri bakımından karşılaştırınız. Size göre, yaptıkları ıslahatın değer ve neticeelri bakımından bu iki hükümdardan hangisinin hizmeti daha büyük olmuştur? niçin?

Soru 3 — Amerika İstiklâl Savaşı kimler arasında olmuş ve ne zaman bitmiştir? Bu savaşın, a) Amerika Kıtasındaki, b) Avrupa'daki neticeleri ne olmuştur?

Sorulara verilecek notlar:

Soru: 1 — üç,
Soru: 2 — dört
Soru: 3 — Üç

DEVLET LİSE İMTİHANI
1957 Yaz Dönemi
EDEBİYAT KOLU
Tarih Soruları

Soru 1 — Köprülü Mehmet Paşa ile Mustafa Reşit Paşa ne zaman yaşamışlardır? Zamanlarında yapılan ıslahatı, a) gayeleri b) tatbikatı, c) neticeleri bakımından karşılaştırınız. Size göre bu iki devlet adamından hangisinin hizmeti daha büyük olmuştur? niçin?

Soru 2 — Navarin neredıdir? Navarin Savaşı ne zaman, ne sebeple, kimler arasında vukubulmuş ve neticesi ne olmuştur? Bu vaka ile Avrupa'da kimler ve hangi devletler ne sebeplerle ilgilenmişlerdir? Size göre bu vaka Avrupa'nın hakkımızdaki zihniyetini göstermek bakımından ne gibi mânalar taşır?

Soru 3 — Kapitülâsyon ne demektir? Kapitülâsyonlar ne zaman ve nasıl kaldırılmıştır? Bunun Türkiyenin siyasi ve iktisadi hayatındaki mânasını ve önemini belirtiniz.

Sorulara verilecek notlar:

Soru: 1 — Dört
Soru: 2 — Üç
Soru: 3 — Üç

DEVLET LİSE İMTİHANI
1957 Yaz Dönemi
EDEBİYAT KOLU
Tarih Soruları

Soru 1 — Navarin neredıdir? Navarin Savaşı ne zaman, ne sebeple, kimler arasında vukubulmuş ve neticesi ne olmuştur? Bu vaka ile Avrupa'da kimler ve hangi devletler ne sebeple ilgilenmişlerdir? Size göre bu vaka, Avrupa'nın hakkımızdaki zihniyetini göstermek bakımından ne gibi mânalar taşır?

Soru 2 — İtalyan birliği ne zaman ve ne suretle gerçekleşmiştir? Akdeniz'de, birleşmiş bir İtalya Devletinin teşekkülü bizim için ne gibi neticeler doğurmuştur?

Soru 3 — Demokrasi ne demektir? Memleketimizde demokratik hareketlerin 1938'e kadar geçirdiği safhaları ana hatlariyle yazınız. Bu safhalardan sizce en önemlisi hangisidir? niçin?

Sorulara verilecek notlar:

Soru: 1 — üç,
Soru: 2 — üç,
Soru: 3 — dört.

DEVLET LİSE İMTİHANI
1957 Yaz Dönemi
FEN KOLU
Matematik Soruları

Soru 1 - $y = \dfrac{a(x^2-1)-x(a^2-1)+b(x+2)}{x^2+1}$

fonksiyonu veriliyor:

1) $a=1$, $b=1$ konularak elde edilen fonksiyonun grafiğini çiziniz.

2) Bu grafiğin, A(0; 1) noktasına göre simetrik olduğunu ispatlayınız.

3) $a = tgv$, $b = 0$, $x = tgu$ konularak elde edilen ifadeyi, logaritma ile hesaplanabilecek şekle (tek terimli çarpanların çarpımı şekline) koyunuz.

Soru 2 — $x(x+a)(x+2a)(x+3a)+a^4$ polinomunun, ikinci dereceden bir polinomun tam karesi olduğunu gösteriniz. Bundan faydalanarak, $x(x+1)(x+2)(x+3)=8$ denklemini çözünüz.

Soru 3 — Bir parabolün birbirine dik iki teğetine, odak ve köşe noktalarından dikmeler çiziliyor. Bu dört dikmenin uzunlukları çarpımının sabit olduğunu ispatlayınız (sentetik yoldan).

Soru 4 — A(— 6; 0), G(4; 0), N(p; k) noktaları veriliyor. NA doğrusu oy eksenini C noktasında, NB doğrusu ise D noktasında kesmektedir. BC ve AD doğrularının E kesim noktasının AB çaplı çember üzerinde bulunduğu bilindiğine göre, N noktasının da aynı çember üzerinde bulunacağını ispatlayınız (analitik yoldan).

Soru 5 - 4 sin x cos x — $\sqrt{2}$ (sin x + cos x) = 0 denklemini çözünüz.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — 1) 13,
2) 5,
3) 12
Soru 2 — 15,
Soru 3 — 25,
Soru 4 — 20,
Soru 5 — 10.

NOT:
İmtihan kâğıtlarına yazılacak not, cevaplara verilecek notlar toplamının 10'a bölünmesiyle elde edilir.

DEVLET LİSE İMTİHANI
1957 Yaz Dönemi
FEN KOLU
Fizik Soruları

Soru 1 — Bir doğru akım üreticinden (dinamo) elektrik akımı nasıl elde edilir? anlatınız.

Soru 2 — Bir eksen etrafında dönen bir cismin kinetik enerjisi nedir? ifadesini bulunuz. Eylemsizlik momenti (atalet momenti) nedir?

Soru 3 — Bir kuyunun ağzından bir taş serbest olarak bırakılıyor; taşın kuyu dibine çarpma sesi, bırakıldığı andan 6 saniye sonra, işitiliyor. Sesin hızı 340 m/sn olduğuna göre, kuyunun derinliği ne kadardır? ($g = 980$ cm/sn^2).

Soru 4 — Bir cisim basit bir titreşim hareketi (sinüsoidal hareket) yapıyor. Titreşimin periyodu $T = 4$ sn, genliği $a = 10$ cm dir. Titreşimin $t = 3$ sn anındaki:

a) Uzanımı,
b) Hızı,
c) İvmesi nedir?

Soru 5 — Kütlesi $m = 980$ kg olan bir otomobil, sürtme katsayısı $K = 0,1$ olan yatay bir yol üzerinde, sabit bir F kuvveti tesiri altında hareket ediyor. Hareketinden 10 saniye sonra hızı $v = 36$ km/saat oluyor.

a) İvmesi nedir?
b) 10 saniyede aldığı yol ne kadardır?
c) Hareketi temin eden sabit F kuvvetinin şiddeti nedir?

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — 20,
Soru 2 — 15,
Soru 3 — 20,
Soru 4 — a) 10,
b) 5,
c) 5,
Soru 5 — a) 5
b) 5,
c) 15.

NOT:
İmtihan kâğıtlarına yazılacak not, sorulara verilecek notlar toplamının 10'a bölünmesiyle elde edilir.

DEVLET LİSE İMTİHANI
1957 Yaz Dönemi
FEN (İntikal) KOLU
Tabiat Bilgisi Soruları

Soru 1 — a) Solunum nedir? Genel bir tarifini yapınız.

b) Kurbağa ve kuşlarda solunum ve akciğerlerin özelliklerini mukayese ederek anlatınız.

Soru 2 — Selenterelerden knitlilerde ve solucanlarda sinir sistemi yapısını inceleyiniz ve farklı gördüğünüz özellikleri ayrıca belirtiniz.

Soru 3 — Tohumları sâf yağlı (homozigot) bir keten bitkisi ile, tohumları sâf yağsız ikinci bir keten bitkisinin döllenmesinden meydana gelecek ilk nesli ve bu neslin kendi fertleri arasında döllenmesinden meydana gelecek ikinci nesli, çaprazlama usulü ile şematik olarak gösteriniz.

(Not: a — Yağlılık başat, yağsızlık çekinik bir karakter olarak dikkate alınacaktır; b) Yapılacak işlem için lüzumlu harflerin seçimi serbesttir; c) Yapılacak çaprazlama işleminin her sırası hizasına, bu sıranın mahiyetini belirten kısa bir not eklenecektir.)

Soru 4 — Fosil bilgisinden ne gibi hususlarda faydalanılmaktadır? maddeler halinde açıklayınız.

Soru 5 — Depremlerin oluş sebeplerini birer birer ele alarak ana hatlariyle belirtiniz.

Soru 6 — Birinci zamanın iklim özelliğini belirtiniz.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — iki,
Soru 2 — bir buçuk,
Soru 3 — bir buçuk,
Soru 4 — iki,
Soru 5 — bir buçuk,
Soru 6 — bir buçuk.

DEVLET LİSE İMTİHANI
1957 Yaz Dönemi
FEN KOLU
Tabiat Bilgisi Soruları

Soru 1 — Yer üstü akarsularının kimyasal işleyieri hakkında bildiklerinizi yazınız.

Soru 2 — Depremlerin oluş sebeplerini birer birer ele alarak ana hatlariyle belirtiniz.

Soru 3 — Fosil bilgisinden ne gibi hususlarda faydalanılmaktadır? ayrı ayrı açıklayınız.

Soru 4 — Birinci Zamanın iklim özelliğini anlatınız.

Soru 5 — İkinci zamanın omurgasız karakteristik fosillerini meydana getiren önemli hayvan grupu hangisidir? bu gruptaki fosiller ve özellikleri hakkında bildiklerinizi yazınız.

Sorulara verilecek notlar:

Her soruya iki.

DEVLET LİSE İMTİHANI
1957 Yaz Dönemi
YABANCI VE AZINLIK OKULLARI
Sosyoloji Soruları

Soru 1 — a) İlkel halden bugünkü modern hale gelinceye kadar cemiyetlerde yaşamış olan aile tiplerini (tekâmül sırasına göre) yazınız. Bu ailelerden her birinin, cemiyetin hangi tekâmül kademesinde yaşamış olduğunu belirtiniz.

b) Modern ailenin (kuruluş bakımından, fertleri arasındaki hukuki ve iktisadi münasebetler ve inançlar bakımından) vasıflarını belirtiniz.

Soru 2 — "İş bölümü" nün ne olduğunu, nasıl tekâmül ettiğini, ilmin, tekniğin

sanayi ve ekonominin gelişmesindeki rolünü

Sayfa: 238

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — beş.

Soru 2 — beş.

DEVLET LİSE İMTİHANI
1957 Güz Dönemi
Türkçe Kompozisyon Konusu

"Mukavemeti kırılmıyan bir vicdan kadar insanı yükselten hiçbir şey yoktur."

(Foerster)

Bu düşünceyi açıklayanız.

DEVLET LİSE İMTİHANI
1957 Güz Dönemi
EDEBİYAT KOLU
Türk Dili ve Edebiyatı Soruları

(Aşağıdaki parça öğrencilere aynen yazdırılacaktır:)

Güzideler halka doğru niçin giderler? Meseleyi halledebilmek için evvelâ şu noktalara cevap verelim: güzideler neye maliktir? halkta ne vardır?

Güzideler medeniyete maliktir, halkta hars vardır. O halde güzidelerin halka doğru gitmesi şu iki maksat için olabilir: 1 — Halktan harsi bir terbiye almak için halka doğru gitmek, 2 — Halka medeniyet götürmek için halka doğru gitmek.

Filhakika güzidelerin halka doğru gitmesi bu iki maksat içindir. Güzideler harsı yalnız halkta bulabilirler, başka yerde bulamazlar; demek ki halka doğru gitmek, harsa doğru gitmek mahiyetindedir. Çünkü halk, millî harsın canlı bir müzesidir.

İçtimaiyat ilmi bize gösteriyor ki, deha esasen halktadır. Bir sanatkâr, ancak halktaki bedii zevkin tecelligâhı olduğundan dolayı dâhi olabilir. Bizde dâhi sanatkârların yetişmemesi, sanatkârlarımızın, bedii zevklerini halkın canlı müzesinden almamaları dolayısiyledir. Bizde şimdiye kadar halk edebiyatına kim kıymet verdi?...

Halka doğru gitmenin ikinci vazifesi de halka medeniyet götürmekttir. Çünkü halkta medeniyet yoktur. Güzideler ise, medeniyetin anahtarına maliktir. Fakat, halka, değerli bir armağan olarak, Şark medeniyetini değil, Garp medeniyetini götürmelidirler.

(Ziya GÖKALP'tan)

(**Güzideler:** seçkinler. **İçtimaiyat:** sosyoloji.**Bedii:** estetik. **Tecelligâh:** bir şeyin göründüğü, belirdiği yer, şey, kişi.)

Soru 1 — Şunları genişleterek açıklayınız:

a) Yazar, "medeniyet" ve hars" kelimelerinin mânaları arasında nasıl bir fark düşünmüştür?

b) Yazıya göre, güzidelere ne gibi işler düşmektedir?

c) Yazara göre, edebiyatımızın gelişmesinde tutulacak yol ne olmalıdır?

d) Bu parçanın zamanımızda yazılmadığı anlaşılıyor mu? nerelerinden? Siz, yazarın görüşlerinden hangilerine katılıyorsunuz, hangilerine katılmıyorsunuz? niçin?

Soru 2 — a) "Halka doğru gitmenin ikinci vazifesi de halka medeniyet götürmektir" cümlesinde "vazife" kelimesi yerinde kullanılmış mıdır? değilse bunun yerine hangi kelimeyi koyabiliriz? niçin?

b) Bu cümleyi kelime çeşitleri ve sözdizimi bakımlarından inceleyiniz.

Soru 3 — Şu konulardan bir tanesi hakkında bildiklerinizi ve düşündüklerinizi yazınız:

a) Makale ve çeşitleri (Okuduğunuz yazılardan misaller vererek).

b) Tanzimattan önceki edebiyatımızda beğendiğiniz ve beğenmediğiniz hususlar (Topluca).

c) Memleket meselelerinde fikir adamlarının rolleri.

Sorular verilecek notlar:

Soru 1 — a) 10
b) 10,
c) 10,
d) 15,

Soru 2 — a) 5,
b) 20,

Soru 3 — 30.

NOT:

İmtihan kâğıtlarına yazılacak not, cevaplara verilecek notlar toplamının 10'a bölünmesiyle elde edilir.

DEVLET LİSE İMTİHANI
1957 Güz Dönemi
EDEBİYAT KOLU
Felsefe Soruları

Soru 1 (Mantık — "Hipotez" in ne olduğunu, nasıl kurulduğunu, ilmî araştırmalardaki rolünü ve önemini anlatınız.

Soru 2 (Felsefe) — "Pozitivizm" in kurucusu kimdir? Bu görüş hangi ihtiyaçtan doğmuştur? Ortaya koyduğu temel fikirler nelerdir? Pozitivist görüş hangi noktalardan tenkid edilmiştir?

Soru 3 (Sosyoloji) — "Sosyal olay" ın vasıflarını yazınız ve misal olarak alacağınız bir sosyal olay üzerinde bu vasıfları inceleyiniz.

Sorulara verilecek notlar:

Soru: 1 — üç,
Soru: 2 — üç,
Soru: 3 — dört.

DEVLET LİSE İMTİHANI
1957 Güz Dönemi
EDEBİYAT KOLU
Tarih Soruları

Soru 1 — Reform ne demektir? Reformla ilgili uzun ve çeşitli mücadelelerin Avrupa için zararı mı, yoksa faydası mı daha büyük olmuştur? Bu konudaki düşüncelerinizi, Avrupa'da Reform hareketlerine katılan ve katılmıyan memleketlerin durumu mukayese ederek belirtiniz.

Soru 2 — On altıncı yüzyıl, Türk denizciliğinin parlak devridir. Buna rağmen bu yüzyılda Batı Avrupa milletleri tarafından yürütülen coğrafya keşiflerine katılmayışımızın sebepleri üzerindeki düşüncelerinizi yazınız.

Soru 3 — Türk milletinin bugünkü medenî seviyesini meydana getiren tarihî gelişmeler üzerinde yaptığı tesir bakımından, aşağıda yazılı olaylardan hangisini daha önemli buluyorsunuz? niçin?

a) Vak'a-i hayriye,
b) Birinci Meşrutiyet,
c) Harf İnkılâbı.

Sorulara verilecek notlar:

Soru: 1 — üç,
Soru: 2 — üç,
Soru: 3 — dört.

DEVLET LİSE İMTİHANI
1957 Güz Dönemi
EDEBİYAT KOLU
Tarih Soruları

Soru 1 — Reform ne demektir? Reformla ilgili uzun ve çeşitli mücadelelerin Avrupa için zararı mı yoksa faydası mı daha büyük olmuştur? Bu konudaki düşüncelerinizi, Avrupa'da Reform hareketlerine katılan ve katılmıyan memleketlerin durumunu mukayese ederek belirtiniz.

Soru 2 — On altıncı yüzyıl, Türk denizciliğinin parlak devridir. Buna rağmen bu yüzyılda Batı Avrupa milletleri tarafından yürütülen coğrafya keşiflerine katılmayışımızın sebepleri üzerindeki düşüncelerinizi yazınız.

Soru 3 — Türk milletinin bugünkü medeni seviyesini meydana getiren tarihî gelişmeler üzerinde yaptığı tesir bakımından, aşağıda yazılı olaylardan hangisini daha önemli buluyorsunuz? niçin?

a) Matbaanın Türkiyeye girişi,
b) Vak'ai Hayriye,
c) Birinci Meşrutiyet.

Sorulara verilecek notlar:

Soru: 1 — üç,
Soru: 2 — üç,
Soru: 3 — dört.

DEVLET LİSE İMTİHANI
1957 Güz Dönemi
EDEBİYAT KOLU
Tarih Soruları

Soru 1 — 1727 yılında ölmüş bir Türk aydınının 1856 ve 1937 yıllarında Türkiye'yi gezdiğini farz ediniz. Bu aydının, kendi yaşadığı devre nazaran, Türkiye'de 1856 ve 1937 yıllarında göreceği durumları ve değişiklikleri,

a) sınırlar,
b) Önemli iç ve dış olaylar,
c) Siyasî, idarî ve askerî kurumlar,
d) Kıyafet ve sosyal hayat,
e) Kültür hayatı,

bakımlarından yazınız.

Soru 2 — Reform ne demektir? Reformla ilgili uzun ve çeşitli mücadelelerin Avrupa için zararı mı, yoksa faydası mı daha büyük olmuştur? Bu konudaki düşüncelerinizi, Avrupa'da Reform hareketlerine katılan ve katılmıyan memleketlerin durumunu mukayese ederek belirtiniz.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — 1856 yılı için verilecek cevaplara, üç,

1937 yılı için verilecek cevaplara, dört,

Soru 2 — üç.

DEVLET LİSE İMTİHANI
1957 Güz Dönemi
EDEBİYAT KOLU
Tarih Soruları

Soru 1 — 1727 yılında ölmüş bir Türk aydınının 1856 ve 1937 yıllarında Türkiye'yi gezdiğini farz ediniz. Bu aydının, kendi yaşadığı devre nazaran, Türkiye'de 1856 ve 1937 yıllarında göreceği durumları ve değişiklikleri,

a) sınırlar,
b) Önemli iç ve dış olaylar,
c) Siyasî, idarî ve askerî kurumlar,
d) Kıyafet ve sosyal hayat,
e) Kültür hayatı,

bakımlarından yazınız.

Soru 2 — 1870-1871 Prusya - Fransa Harbi sonunda Avrupa'nın siyasî haritasında ve devletler muvazenesinde ne gibi değişiklikler olmuştur? Bu değişikliklerin, Osmanlı Devleti bakımından ve Türkiye için doğurduğu yakın ve uzak neticeler hakkındaki düşüncelerinizi yazınız.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — 1856 yılı için verilecek cevaplara, üç,

1937 yılı için verilecek cevaplara, dört,

Soru 2 — üç.

DEVLET LİSE İMTİHANI
1957 Güz Dönemi
FEN KOLU
Matematik Soruları

Soru 1 — $y = \frac{x^2 + 2x + b}{x(x+2)}$ fonksiyonu veriliyor.

a) Bu fonksiyonun gösterdiği eğrinin, b ne olursa olsun, x = —1 doğrusuna göre simetrik olduğunu belirtiniz.

b) Bu eğrinin, b ne olursa olsun, bir ekstremum (maksimum veya minimum) noktasının x = —1 doğrusu üzerinde bulunacağını gösteriniz.

c) Fonksiyonun bu ekstremum değeri —1 olduğuna göre b yi heaplayınız ve fonksiyonun değişimini inceliyerek eğrisini çiziniz.

Soru 2 — y = sin 3x eğrisinin o ile $\frac{F\pi}{3}$ arasında kalan parçasının ox etrafında dönmesinden meydana gelen hacmı hesaplayınız. (Eğrinin çizilmesi mecburi değildir.)

Soru 3 — Bir elipsin F_1, F_2 odaklarının, elipsin bir M noktasındaki teğeti üzerindeki izdüşümleri sırasiyle P_1, P_2 olsun. M noktasındaki normal, büyük ekseni N noktasında kestiğine göre, F_1P_2 veya F_2P_1 doğrularının NM doğru parçasını ortaladığını ispatlayınız. (Sentetik yoldan).

Soru 4 — $y^2 = 2px$ parabolünün O tepe noktasından geçen ve birbirine dik olan iki yarım doğru bu parabolü N ve K noktalarında kesmektedir. Bu dik açının kolları ne durumda olursa olsun, NK kirişinin OX eksenini sabit bir noktada keseceğini ispatlayınız. (Analitik yoldan).

Soru 5 — $\sin x + \frac{\sqrt{3}}{2} \sin 2x + \cos^2 = 1$ denklemini çözünüz.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — 30,
Soru 2 — 15,
Soru 3 — 25,
Soru 4 — 20,
Soru 5 — 10.

NOT:

İmtihan kâğıtlarına yazılacak not, cevaplara verilecek notlar toplamının 10'a bölünmesiyle elde edilir.

DEVLET LİSE İMTİHANI
1957 Güz Dönemi
FEN KOLU
Fizik soruları

Soru 1 — 30 gr ağırlığında bir kurşun bilya, düşey olarak, yerden yukarıya doğru atılıyor. Bu bilyanın yerden 98 m yüksekliğe çıkabilmesi için:

a) Hangi ilk hızla atılması gerektir?

b) Bilya bu yüksekliğe ne kadar zamanda çıkar?

c) Bu bilyanın yerden 20 m yükseklikteki kinetik enerjisi ve potansiyel enerjisi nedir? (g = 9,8 m/sn²).

Soru 2 — Girişim nedir? Girişimi analitik olarak inceleyiniz.

Soru 3 — Polarma nedir? Işığın polarılması nasıl olur? Polarmayı yansıma yoliyle izah ediniz.

Soru 4 — Ankara'da (g = 980 cm/sn²) yarım salınım süresi 1 sn olan bir basit sarkaç, ekvatora (g = 978 cm/sn²) götürülse periyodu ne olur? Bu sarkaç bir günde (24 saatte) kaç yarım salınım yapar?

Soru 5 — Kütlesi 1 ton olan bir otomobil, yatay bir yol üzerinde saatte 36 km hızla gitmekte iken fren yapılmak suretiyle 10 sn de durduruluyor. Otomobili durduran sürtme kuvvetini bulunuz.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — a) 8,
b) 8
c) 9,
Soru 2 — 20,
Soru 3 — 20,
Soru 4 — 20,
Soru 5 — 15.

NOT:

İmtihan kâğıtlarına yazılacak not, cevaplara verilecek notlar toplamının 10'a bölünmesiyle elde edilir.

DEVLET LİSE İMTİHANI
1957 Güz Dönemi
FEN (İntikal) KOLU
Tabiat Bilgisi Soruları

Soru 1 — a) Genel olarak, kanın ve kan dolaşımının fonksiyonunu maddeler halinde açıklayınız.

b) Memelilerde kan dolaşımı sistemini şema ile gösteriniz. Bu şema üzerine ilâve edeceğiniz oklarla, kanın nasıl dolaştığını belirtiniz.

Soru 2 — Bir A hücresinin, Mitoz hücre bölünmesi neticesinde meydana getireceği a, b hücreleri ile, aynı A hücresinin Mayoz (Redüksiyon) hücre bölünmesi neticesinde meydana getirebileceği a', b' hücreleri arasında en önemli fark nedir? Bu farkın neyi sağladığını izah ediniz.

Soru 3 — Yerin genel yapısı ve direnci hakkında bildiklerinizi ana hatlariyle belirtiniz.

Soru 4 — İlk Zamanı anlatınız.

Sorulara verilecek notlar:

Her soru yirmi beş.

NOT:

İmtihan kâğıtlarına yazılacak not, cevaplara verilecek notlar toplamının 10'a bölünmesiyle elde edilir.

DEVLET LİSE İMTİHANI
1957 Güz Dönemi
FEN KOLU
Tabiat Bilgisi Soruları

Soru 1 — Yerin genel yapısı ve direnci hakkında bildiklerinizi ana hatlariyle belirtiniz.

Soru 2 — Kömürler ve bunların oluş teorileri hakkında bildiklerinizi yazınız.

3 — İlk zamanı anlatınız.

Soru 4 — Üçüncü zamanın orojenik hareketlerini ve bu zamanda karalarla denizlerin dağılışını anlatınız.

Sorulara verilecek notlar:

Her soru yirmi beş.

NOT:

İmtihan kâğıdına yazılacak not, cevaplara verilecek notlar toplamının 10'a bölünmesiyle elde edilir.

DEVLET LİSE İMTİHANI
1957 Güz Dönemi
YABANCI VE AZINLIK OKULLARI
Sosyoloji Soruları

Soru 1 — Cemiyetin, maddi ve manevi bakımdan, fert üzerine ne gibi tesirleri olduğunu yazınız.

Soru 2 — Türkiyede harf ve dil inkılâbının dayandığı içtimai zaruretleri belirtiniz.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1— beş,
Soru 2 — beş.

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR.

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

(Bu dergi 30-12-1957 tarihinde basılmıştır.)

Ankara 1957 — Maarif Basımevi